

De Klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg

is inzake de klacht 2020/032 van:

de heer XXXXX, geboren XXXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in De Woenselse Poort,
de afdeling Volte 1C, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. Ontstaan en loop van het geding

De klachtencommissie ontving op 29 juli 2020 een klaagschrift, gedateerd 25 juni 2020, van de heer XXXXX, hierna te noemen klager.

Klager heeft zich bij het formuleren van zijn klaagschrift laten bijstaan door mevrouw XXXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon. Bij de mondelinge behandeling van de klacht werd klager bijgestaan door mevrouw XXXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

De klacht richt zich volgens het klaagschrift tegen mevrouw XXXXX behandelaar van de afdeling Volte 1C.

Door mevrouw XXXXX, behandelaar van de afdeling Volte 1C, hierna te noemen verweerster, is een verweerschrift ingediend, gedateerd 6 augustus 2020 en ontvangen door de Klachtencommissie op 6 augustus 2020.

Verweerster heeft zich laten bijstaan door mevrouw mr. XXXXX.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerder te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klaagster en verweerder, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding. De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 20 augustus 2020.

Verweerster heeft op verzoek van de klachtencommissie het signaleringsplan van klager alsnog aan de klachtencommissie doen toekomen.

Klager is er blijkens het klaagschrift mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het dossier inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op de beslissing van 24 juni 2020 om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid door hem te separeren.

3. Standpunt van de klager

Klager is van mening dat hij ten onrechte is gesepareerd op 24 juni 2020. Klager meent ook dat er geen redenen waren om hem via de High-careruimte en een kamerprogramma terug te laten keren naar de afdeling. Klager kan gewoon op de afdeling verblijven. Klager vreest dat hij op enig moment weer zal worden opgesloten.

De beslissing om klager te separeren was ook niet in overeenstemming met zijn signaleringsplan.

Gedurende het verblijf in de separeerruimte is klager slecht verzorgd. Hij kreeg geen eten en drinken en medicatie. Ook was er niet altijd wc-papier aanwezig.

Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren en hem een passende schadevergoeding toe te kennen.

4. Standpunt van de verweerster

Het klaagschrift betreft de beslissing van 24 juni 2020 om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid door middel van separatie op grond van artikel 9:6 Wvvgz.

Klager geeft in zijn klaagschrift aan dat hij niet thuis hoort in de separeer en dat hij slecht verzorgd wordt. Klager geeft aan geen eten, drinken, medicatie en wc-papier te krijgen.

Voorafgaand aan de beslissing tot separatie verbleef klager, met zijn instemming, sinds 13 juni 2020 in de High care-ruimte vanwege aanhoudende verbale agressie, ernstige dreigementen en een dreigende houding. Ook was er sprake van dwingend gedrag in de richting van medecliënten, vermoedelijk om aan geld of cannabis te komen. Vanaf 18 mei 2020 heeft dit al meermaals geleid tot een verblijf van klager in de separeerruimte, de high care-ruimte of in een gesloten kamerprogramma, allen met instemming van klager. Klager begrijpt de noodzaak van deze interventies, doet pogingen om inzet te tonen maar raakt dan uiteindelijk toch het overzicht weer kwijt waardoor het klager niet lukt om zich aan de gemaakte afspraken te houden.

Op 22 juni 2020 is het klager gelukt om zich aan de gemaakte afspraken te houden waardoor klager van de high care-ruimte over is gegaan naar een kamerprogramma. Deze versoepeling had echter een averechts effect daar er direct achteruitgang merkbaar was en waarbij klager vrijwel meteen opnieuw in conflict kwam met medecliënten en personeel. Klager stelde zich dwingend op, diskwalificeerde anderen, was geagiteerd en liet zich moeilijk aanspreken.

Op 24 juni 2020 escaleert de situatie op de afdeling waarbij de aanleiding is gelegen in de begrenzing door het behandelteam in de onmiddellijke behoeftebevrediging van klager. Klager uit hierbij forse verbalen bedreigingen zoals "Kom ik ga vechten, haal maar mensen erbij. Ik ben in staat om te vechten. Ik vermoord iedereen. Ik vermoord jullie moeders". Klager schopt tegen deuren, waardoor hij, via de high care-ruimte, naar de separeerruimte is gebracht.

Op dat moment geeft klager aan niet meer mee te willen werken en verzet hij zich tegen het verblijf in de separeerruimte waardoor er een beslissing wordt genomen om op grond van artikel 9:6 Wvvgz verplichte zorg te verlenen.

Met klager is meermaals gesproken over de maatregel. Tijdens de gesprekken is aangegeven dat de duur van de maatregel afhangt van de mate waarop het risico op agressie voldoende vermindert en met klager weer afspraken gemaakt kunnen worden waardoor de samenwerking verbetert en/of er voldoende herstel is opgetreden.

In de gemotiveerde beslissing die aan klager is uitgereikt staan de afspraken nauwkeurig beschreven. Aan klager is tevens uitgelegd dat het beleid is dat als een patiënt in de separeerruimte is geplaatst om te mobiliseren door de patiënt vanuit de separeerruimte naar een high care-ruimte over te plaatsen en om vervolgens via een kamerprogramma terug te keren op de afdeling.

Op 27 juni 2020 is klager overgeplaatst naar de high care-ruimte.

Op 3 juli 2020 is klager overgeplaatst naar afdeling Volte 1B alwaar zijn beperkingen zijn opgeheven en klager weer op de groep kan verblijven.

Verweerster is van mening dat jegens klager, gelet op de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid correct is gehandeld.

Er was sprake van ernstig nadeel aangezien klagers' gedrag gevaar opleverde naar zowel personeelsleden alsook richting medecliënten. Daarnaast lukte het klager niet om stabiliteit te hervinden qua psychische conditie waardoor klager verviel in agressie. Het is via de interventies eerder niet gelukt om een achteruitgang te voorkomen, waardoor er geen minder ingrijpende maatregel op dat moment mogelijk is gebleken.

Tevens is er in de periode voorafgaand de separatie veelvuldig getracht om klager met minder ingrijpende maatregelen weer te stabiliseren waarbij sterk is ingezet op het bieden van nabijheid, het werken via het signaleringsplan, het maken van afspraken met klager, het overleggen met betrekking tot medicatie en het werken met rustmomenten om de beperkingen zo minimaal mogelijk te houden.

Het verblijf is tevens afdoende geweest om agressie op de afdeling te voorkomen en kan klager geen terugval meer ondervinden door het gebruik van cannabis waardoor zijn psychische conditie vermoedelijk zal verbeteren.

Klager is op 27 juni 2020 uit de separeerruimte gekomen en hij verblijft sinds 3 juli 2020 weer op de groep waardoor hij niet meer beperkt is in zijn bewegingsvrijheid.

Wat betreft het niet ontvangen van eten, drinken medicatie of wc-papier is in de voortgangsrapportage te lezen dat klager wel degelijk deze mogelijkheid wordt geboden. Eten en drinken werd steeds gebracht, in eerste instantie via het luik. Verder wordt aangegeven dat klager medicatie uitgereikt krijgt en dat zelfs de psychiater nog langs is geweest om de medicatie op te hogen. Met betrekking tot het wc-papier kan het kloppen dat hij mogelijk een avond en de daaropvolgende ochtend zonder heeft gezeten. Dit heeft te maken met het gegeven dat klager alles had opgemaakt door er propjes van te maken en naar de camera te schieten. Daarna heeft hij met regelmaat gebeld voor wc-papier en deze ook direct gekregen.

Verweerster is van mening dat de klacht ongegrond dient te worden verklaard en verzoekt de klachtencommissie daartoe te beslissen.

5. Bevoegdheid klachtencommissie

Klager verblijft in De Woenselse Poort op grond van artikel 77s van het wetboek van Strafrecht. Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 lid 1 van de WvGGZ de klachtprocedure van deze wet van toepassing.

De klacht richt zich tegen een beslissing als bedoeld in artikel 10:3 van de WvGGZ.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 3 van de WvGGZ.

De klachtencommissie is bevoegd om de klacht van klager te beoordelen.

6. Beoordeling

De klachtencommissie gaat er bij haar beoordeling vanuit dat de klacht van klager, zoals die is verwoord in het klaagschrift.

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat klager op 24 juni 2020 werd gesepareerd. De separatie werd beëindigd op 27 juni 2020. De separatie heeft dus niet, zoals klager stelt, geduurd tot 3 juli 2020. In de periode van 27 juni 2020 tot 3 juli 2020 werd klager, via een verblijf in de High-careruimte en een kamerprogramma gemobiliseerd om weer op de afdeling te kunnen verblijven. De klachtencommissie zal zich primair richten op de beslissing van 24 juni 2020 om klager in de separeerruimte te plaatsen.

De klachtencommissie heeft een zorgovereenkomst gedateerd 6 augustus 2020 ontvangen. Het is de klachtencommissie bekend dat het EPD van De Woenselse Poort data in veel gevallen automatisch aanpast aan de datum waarop een document wordt opgevraagd en/of geprint. Uit de inhoud van de zorgovereenkomst blijkt uit de aanvulling "WvGGZ aanvulling vanaf 16 juni 2020" dat dit document op 16 juni 2020 op de verplichte behandeling van klager van toepassing was. Dat deel van de overgelegde zorgovereenkomst was dus van toepassing toen op 24 juni 2020 besloten werd om klager te separeren.

In het toepasselijke deel van de zorgovereenkomst wordt onder "Welke zorg is nodig om het (dreigend) ernstig nadeel weg te nemen?" opgenomen dat het beperken van de bewegingsvrijheid en insluiting, door verblijf in een kamerprogramma, high-careruimte of separeerruimte de verplichte zorg is die op klager kan worden toegepast.

Verder wordt in de zorgovereenkomst aangegeven dat klager in de periode voorafgaande aan 16 juni 2020 regelmatig grensoverschrijdend gedrag vertoonde in de vorm van verbale agressie, ernstige dreigementen en het aannemen van een dreigende houding. En dat dit gedrag steeds vaker voorkwam. Ook was er sprake van dwingend gedrag ten opzichte van medepatiënten, waarbij het vermoeden bestond dat dit gedrag voortkwam uit de behoefte om aan geld of cannabis te komen. Dit gedrag heeft er toe geleid dat klager vrijheidsbeperkende maatregelen kreeg opgelegd in de vorm van verblijf in de separeerruimte, de High-careruimte of een kamerprogramma. Klager heeft niet weersproken dat hij met het toepassen van deze vrijheidsbeperkende maatregelen heeft ingestemd.

Voorafgaande aan de beslissing van 24 juni 2020 om klager te separeren vertoonde klager hetzelfde gedrag als hiervoor omschreven. Klager stemde toen echter niet in met het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals separatie. Dat betekende dat een beslissing moest worden genomen of op klager verplichte zorg, zoals opgenomen in de zorgovereenkomst, moest worden toegepast. Besloten werd om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van separatie en daarop volgende mobilisatie. De ervaringen uit het verleden met klager waren zodanig dat het bij het nemen van deze beslissing reeds duidelijk was dat er geen sprake zou zijn van tijdelijke verplichte zorg met een duur van maximaal drie dagen. Daarop werd besloten om de separatie, en de mobilisatie daarna, te verlenen in het kader van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 9:6, lid 2. De klachtencommissie kan meegaan in deze gedachtegang van degenen die tot de dwangbehandeling hebben besloten.

De klachtencommissie heeft een formulier “Art 9:6 lid 2 Beslissing zorgverantwoordelijke inzake dwangbehandeling” ontvangen.

De klachtencommissie heeft de inhoud van dit formulier getoetst aan artikel 8:9 lid 2 van de Wvvgz. De klachtencommissie is van oordeel dat de beslissing om op klager dwangbehandeling toe te passen voldoende is gemotiveerd.

Terzijde wil de klachtencommissie wel opmerken dat het niet duidelijk is wie en wanneer het formulier aan klager heeft overhandigd. Dit zou een reden hebben kunnen zijn om de klacht alleen al daarom gegrond te verklaren. De klachtencommissie zal daar echter niet toe overgaan omdat klager reeds op 25 juni 2020 samen met de Patiëntenvertrouwenspersoon een klaagschrift over de beslissing om op hem dwangbehandeling toe te passen heeft geformuleerd en aan de klachtencommissie heeft doen toekomen. Klager is door het ontbreken van de naam van degene die het formulier heeft overhandigd en door het ontbreken van de datum waarop dat is gebeurd niet in zijn belangen geschaad.

De klachtencommissie heeft ook vastgesteld dat de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid voldoende zijn meegewogen bij het nemen van de beslissing.

Door klager is gesteld dat het voor hem geldende signaleringsplan niet in acht is genomen voordat de beslissing werd genomen om hem te separeren.

De klachtencommissie heeft moeten vaststellen dat klager voorafgaande aan de beslissing om hem te separeren in de zogenaamde acting-out-fase verkeerde. De in het signaleringsplan opgenomen interventies van de hulpverleners zijn zo veel mogelijk toegepast, zo blijkt uit de aan de klachtencommissie overgelegde rapportages. De interventie die zal worden toegepast wanneer er geen andere mogelijkheid is, is separeren, zo staat in het signaleringsplan. De klachtencommissie is dan ook van oordeel dat het signaleringsplan voldoende is gevolgd, voordat de beslissing om op klager dwangbehandeling toe te passen werd genomen.

Alles overziende acht de klachtencommissie de klacht ongegrond.

7. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van de heer XXXXX over de beslissing van 24 juni 2020 om op klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid door hem te separeren: **ongegrond**.

8. Schadevergoeding.

Klager heeft verzocht om een redelijke schadevergoeding. Omdat de klachtencommissie de klacht van klager ongegrond heeft bevonden, is er geen aanleiding om hem een schadevergoeding toe te kennen.

Aldus gedaan door de Klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg, bestaande uit de heer mr. XXXXX, voorzitter, en de leden de XXXXX, psychiater, en de heer XXXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXXX, secretaris.

w.g. XXXXX

w.g. XXXXX

Voor afschrift,
De secretaris
(mevrouw XXXXX)